

Sít organizací, které hájí práva žen v České republice.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Otevřený dopis Vládě ČR: Podpora návrhu zákona o zálohovaném výživném.

V Praze, 28.3.2017

Vážený pane premiére, vážená vládo,

oceňujeme kroky, které vláda podniká na podporu rodin. Oslovujeme Vás proto s výzvou k podpoře zákona o zálohovaném výživném, který budete v brzké době projednávat.

Zákon se dotkne konkrétně rodin, kde chybí druhý rodič a jejich dětí. Sólo rodiče a jejich děti potřebují specifickou podporu. Rodiny sólo rodičů jsou těmi, na které chudoba v ČR dopadá nejčastěji - až 22 % domácností sólo rodičů je trvale ohrožených chudobou, což ukazují data SILC pro rok 2015¹ a v některých indikátorech sociálního vyloučení jsou na tom čeští sólo rodiče dokonce hůře, než je průměr EU. Počet sólo rodičů se od 90. let 20. století trvale zvyšuje. V současné době v ČR žije **400 tisíc závislých dětí jen s jedním rodičem**, což představuje celkem 22 % všech dětí žijících jen s jedním rodičem².

I přesto, že většina sólo rodičů je ekonomicky aktivních, pro tyto rodiny je nesmírně důležitý každý příjem včetně výživného. Každé nezaplacené výživné v jejich rozpočtu citelně chybí a je kompenzováno jen částečně dávkami státní sociální podpory, jež pouze **20 procentům rodin sólo rodičů** skutečně pomáhají vymanit se z chudoby.

Chudoba přitom nesmírně poškozuje především děti, které v rodinách vyrůstají, a zanechává trvalé následky, které lze v pozdějším věku už jen obtížně napravit. Ty se projevují především ztíženým sociálním postavením mezi vrstevníky, horším prospěchem ve škole a později i zhoršenými příležitostmi na trhu práce, v některých případech vedou až k neschopnosti zařadit se do společnosti a další závislosti na sociálních dávkách. Dobrou zprávou je, že i **malé zvýšení příjmu zlepšuje vyhlídky těchto dětí**.

Právě teď máte šanci to změnit. Zákon v navrhované podobě pomůže překlenout období, kdy povinný rodič neplatí dlužné výživné a předpokládáme, že bude motivovat více rodičů k vymáhání dlužného výživného. Připojujeme se ke stanovisku Rady vlády pro rovnost žen a mužů, jež vyzývá vládu, aby návrh zákona přijala a urychleně jej předložila k projednání do Poslanecké sněmovny.

S ohledem na výše uvedenou sociální situaci rodin s jedním rodičem dále doporučujeme následující úpravy návrhu zákona:

- v § 4 zvýšit max. výši vypláceného zálohovaného výživného z 1,2 násobku životního minima na 2,0
- v § 3 stanovit maximální příjem oprávněné osoby spolu s příjmem s ní společně posuzovaných osob, které mají nárok na zálohované výživné, na 4,00 násobek částky životního minima.

Přijetím zákona včetně navrhovaných změn přispějete k důstojnějšímu životu ohrožených rodin, a snížíte riziko, že z dětí vyrostou dospělí, jejichž šance na úspěch v životě je výrazně omezena chudobou. Zvýšíte tím budoucí konkurenceschopnost naší země. Zařadme se po bok naprosté většiny států EU, které poskytují sólo rodičům buď náhradní, nebo zálohované výživné.

S pozdravem,

Jana Smiggels Kavková
Předsedkyně České ženské lobby

Eliška Kodyšová
APERIO - Společnost pro zdravé rodičovství

¹ EUROSTAT. Databáze „Income and living conditions“ - data z roku 2015. Dostupné online z <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

² ČSÚ (2013): Jaké je složení domácností v ČR? Dostupné online z: https://www.czso.cz/csu/czso/jake_je_slozeni_domacnosti_v_cr20130307